

KATOLÍCKA SPOJENÁ ŠKOLA SV. FRANTIŠKA ASSISKÉHO
3. ROČNÍK GYMNÁZIA

POSTAVY BIBLIE

32

WWW.INKY.SK

DOMÁCA ÚLOHA

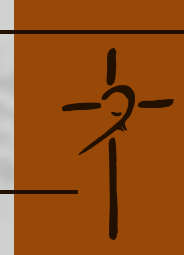
Máte v zošite úvahu na tému:

Čo vo svojom živote upravím a zmením, aby som morálny štandard Starého Zákona mohol naplniť – a potom v rámci kresťanstva ďalej prekročiť?

Kvalitná úvaha = 1 kredit

NA DNEŠNEJ HODINE...

... pokračujeme v našom
úvode do Starého Zákona.

MALÝ PRÍBEH NA ÚVOD

A podobne ako minule, aj
dnes začneme malým
príbehom – tentoraz z filmu
Stevena Spielberga z roku
2012

LINCOLN

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

**Naozaj sa to všetko
udialo úplne presne
vtedy, presne tam a
presne tak, ako to vo
filme vidíme?**

otázka

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

**Ak nie – a režisér si
niečo upravil a
prispôsobil –
znamená to, že film
je nepravdivý?**

otázka

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

**Zobrazuje film aj
napriek tomu
Abraháma Lincolna
pravdivo – alebo
nie?**

otázka

Rozumná odpověď = 1 dnešní kredit

Čo to má spoločné s
Bibliou?

otázka

KNIHY V STAROVEKU

Ak sa v staroveku niekto rozhodol **investovať** svoj drahocenný čas na písanie knihy

a to **drahým atramentom na nekonečne drahší papyrus, či pergamen** (alebo dokonca ryť do hlinených tehličiek a tie potom namáhavo vypaľovať v hrnčiarkej peci)

musel mať na to

VEĽMI DOBRÝ DÔVOD.

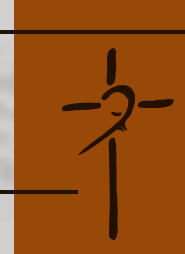
Vo väčšine prípadov tým dôvodom bolo

POUČENIE,

ktoré z príbehu, ktorý opisoval, plynulo.

KNIHY V STAROVEKU

Počínal si pritom **veľmi podobne, ako si dnes počínajú filmový režiséri**, keď točia životopisný film o nejakej osobnosti:

- To, čo ich zaujíma, nie sú suché fakty, ale samotná osobnosť, jej príbeh a jej dielo – a, samozrejme, aj odkaz a poučenie, ktoré nám zanechali svojim životom a konaním.
- Aby to zvýraznili, neváhajú upraviť veci a udalosti zo života danej osobnosti, niečo zdramatizovať, niečo vypustiť, niekde zmeniť čas a miesto udalosti, možno situáciu, upraviť prednesené slová, prítomné osoby,...
- ... pričom ale príbeh (film) ostáva stále pravdivý, pretože (aj vďaka tomu) pravdivo odhaľuje a podáva divákovi osobnosť, ktorej je venovaný.

Iste, nie je to *presnosť*, akú dnes očakávame od dokumentárnych filmov, či archívov – ale na rozdiel od nich v ňom viac vyniká *pravdivosť*, s ktorou je osobnosť vo filme vyjadrená a znázornená a to za hranicu suchej štatistiky...

BIBLIA...

... je napísaná s rovnakým zámerom a prístupom:

- Je to PRÍBEH, kniha DEJÍN skúseností človeka a Boha, nie encyklopédia, či almanach neomylných definícií, prísloví či porekadiel.
- Inšpirovaný a pre nás dôležitý je PRÍBEH o Bohu, ktorý rozpráva – nie jednotlivosti, čísla, údaje a podobne,...
- ... ktoré autori často vedome viac, či menej upravovali, aby tak čo najviac vynikol tento príbeh (aj keď aj napriek tomu Biblia ostáva aj po tejto stránke pozoruhodne presná, ako ukazuje moderná archeológia).
- Ako taká sa nedá čítať IZOLOVANE len nejaká jej ČASŤ, ale len ako CELOK a v kontexte CELKU, pretože len celok podáva celý príbeh a len celý príbeh dáva aj pointu a zmysel.

POUČIŤ ČLOVEKA O BOHU A O VZŤAHU S BOHOM.

„V evangeliu se nečte, že by Pán řekl: ‚Pošlu vám Utěšitele, aby vás naučil, jak se pohybuje slunce a měsíc‘; ve skutečnosti z nás chtěl udělat křesťany a nikoliv odborníky v matematice. ... Boží Duch, který skrze ně [svatopisce] mluvil, nechtěl naučit lidi tomu, co by nemělo význam pro spásu duše.“

(sv. Augustín)

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

ARCHETYPÁLNE POSTAVY

Aj vďaka tomu isté postavy Starého Zákona,
ale aj Nového Zákona pre nás slúžia ako

ARCHETYPÁLNE POSTAVY,

na ktorých sú **formou deja a príbehu**
znázornené všeobecne platné princípy, ale aj
metódy, cesty, spôsoby,... vzťahujúce sa na
život, konanie a cesty **človeka, smerujúceho**
k Bohu a žijúceho s Bohom.

ARCHETYP: (z gr. *arché* = počiatok + *typos* = forma, vzor) môže byť
všeobecne: praobraz, pratype, praforma, pôvodný typ, pôvodná forma,
pôvodná podoba, pravzor;
v literatúre, divadle, filme: určitý model postáv, prototyp alebo
symbol, ktorý sa v literatúre, divadle či filme objavuje opakovane od
prvých ľudských mýtov až dodnes. (wikipedia)

Michelangelo, Dávid

ARCHETYPÁLNE POSTAVY

Aby sme si rozumeli: Príbehy biblických postáv

NESLÚŽIA AKO DÔKAZ BOŽIEHO KONANIA,

na základe ktorého by sme verili, že Boh naozaj existuje a naozaj môže zasahovať do osudov ľudstva a človeka (ako si to niekedy ľudia mimo kresťanstva predstavujú).

Toto Božie konanie je neustále prítomné a tvorí dodnes trvajúcu skúsenosť ľudstva s Bohom.

Príbehy biblických postáv

SLÚŽIA AKO ARCHETYPY,

čiže akési „typické príklady“ spôsobu, akým Boh koná a vedie človeka k dokonalosti v rôznych situáciách. Preto viac, než ich „dokumentačná presnosť“ zaváži ich „filmové spracovanie“ ☺, ktoré odhaľuje a zdôrazňuje práve tieto princípy, pre nás tak dôležité a užitočné!

Michelangelo, Dávid

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

DOMÁCA ÚLOHA

Na budúcu hodinu si už
nezabudnite v akejkolvek
podobe priniest Starý
Zákon.

Vopred si v ňom už
vyhládajte príbeh o
Abramovi/Abrahámovi!

Kvalitná úvaha = 1 kredit

KATOLÍCKA SPOJENÁ ŠKOLA SV. FRANTIŠKA ASSISKÉHO
3. ROČNÍK GYMNÁZIA

KONIEC

WWW.INKY.SK